

Uchwała Nr 153
Komitetu Monitorującego
Plan Strategiczny dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027
z 16 kwietnia 2026 r.

w sprawie zmian w interwencji I.13.5 Współpraca Grup Operacyjnych EPI Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027.

Zgodnie z art. 124 ust. 4 lit. d rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2115 z dnia 2 grudnia 2021 r. ustanawiającym przepisy dotyczące wsparcia planów strategicznych sporządzanych przez państwa członkowskie w ramach wspólnej polityki rolnej (planów strategicznych WPR) i finansowanych z Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji (EFRG) i z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) oraz uchylającym rozporządzenia (UE) nr 1305/2013 i (UE) nr 1307/2013, Komitet Monitorujący Plan Strategiczny dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 uchwała, co następuje:

§ 1.

Komitet Monitorujący Plan Strategiczny dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 pozytywnie opiniuje zmiany w interwencji I.13.5 Współpraca Grup Operacyjnych EPI Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027, zawarte w załączniku do uchwały.

§ 2.

Komitet Monitorujący Plan Strategiczny dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 upoważnia Instytucję Zarządzającą do dokonania stosownych zmian w Planie Strategicznym dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027, będących bezpośrednią konsekwencją procedury dokonania zmian określonych w § 1.

§ 3.

Komitet Monitorujący Plan Strategiczny dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 upoważnia Instytucję Zarządzającą do dokonania zmian Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej zawartych w załączniku do uchwały, w wyniku uzgodnień z Komisją Europejską.

§ 4.

Uchwała wchodzi w życie z dniem przyjęcia.

Stefan Krajewski

Przewodniczący
Komitetu Monitorującego Plan Strategiczny dla
Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027

Załącznik do uchwały Nr 153 Komitetu Monitorującego Plan Strategiczny dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027.

Rodzaj zmiany:

Zmiana dotyczy doprecyzowania zapisów w zakresie intensywności wsparcia oraz planu naborów przedstawionego w opisie warunków dostępu zarówno w odniesieniu do wsparcia przygotowawczego, jak i realizacji operacji.

Proponowana zmiana PS WPR 2023-2027 (Zmiany zaznaczono w trybie rejestracji zmian)

Korekta opisu w części 5 Szczegółowy projekt, wymogi i warunki kwalifikowalności interwencji (...)

Warunki dostępu:

1. WSPARCIE PRZYGOTOWAWCZE:

Wsparcie fakultatywne. Uzyskanie wsparcia zobowiązuje GO EPI do aplikowania o środki oraz spełnienia warunków dostępu (w tym uzyskania co najmniej minimalnej liczby punktów) w ramach Realizacji operacji, pod rygorem zwrotu pomocy. Operacja, która będzie objęta planem operacji będzie dotyczyć problemów/potrzeb rolnika/gospodarstwa rolnego. Utworzenie GO EPI w ramach Wsparcia przygotowawczego powinno nastąpić do końca 2026 r., aby możliwe było przystąpienie i rozliczenie operacji z obowiązkowego etapu Realizacji operacji. ~~Nabory na Wsparcie przygotowawcze będą ogłaszane minimum raz w roku w latach 2024 – 2025~~ Nabór na Wsparcie przygotowawcze zostanie ogłoszony jednokrotnie w 2025 r.

(...)

2. REALIZACJA OPERACJI:

Operacje może realizować także GO EPI, która nie skorzystała ze Wsparcia przygotowawczego.

Utworzona GO EPI – umowa partnerstwa zawierająca postanowienia w zakresie współdecydowania, podziału zadań i obowiązków, udział co najmniej 2 różnych partnerów, obowiązkowy udział rolnika, w przypadku przedsiębiorcy udział tylko z kodem PKD adekwatnym do operacji (dotyczy każdej operacji).

Udział jednostki naukowej w operacji, w której występują koszty badań (obowiązkowo).

Udział podmiotów uczestniczących w krajowych lub unijnych systemach jakości w przypadku operacji na rzecz rozwijania produkcji w systemach jakości żywności (obowiązkowo).

Wsparcie przyznawane wyłącznie na innowacyjne operacje.

Przedmiot operacji związany jest z rozwiązaniem problemów/potrzeb rolnika/gospodarstwa rolnego będących członkami GO EPI (udział rolnika jest obowiązkowy, przy czym premiowany będzie udział powyżej 2 rolników, w tym rolnik, który zainicjował utworzenie GO EPI).

Upowszechnianie informacji dotyczących operacji oraz jej rezultatów odbywać się będzie za pomocą strony internetowej GO EPI, dodatkowo dane te będą rozpowszechniane za pośrednictwem Sieci WPR. Dodatkowo każda GO EPI będzie zobowiązana do współpracy z brokerami innowacji w zakresie przekazywania informacji o realizowanej operacji oraz jej rezultatach.

~~Nabory na Realizację operacji będą ogłaszane regularnie w latach 2024 – 2027, co najmniej raz w roku, przy czym zapotrzebowanie w tej kwestii będzie na bieżąco monitorowane, tak aby zapewnić płynność realizacji operacji, zarówno przez GO EPI pochodzące ze Wsparcia przygotowawczego, jak i istniejące GO EPI, tj. te, które nie korzystają ze wsparcia~~

~~przygotowawczego i ubiegają się bezpośrednio o wsparcie na realizację operacji. Nabór na Realizację operacji zostanie ogłoszony jednokrotnie w 2026 r.~~

(...)

Korekta opisu w części 7 Forma i stawka wsparcia/kwoty/metody obliczeniowe

(...)

2. REALIZACJA OPERACJI (refundacja/ryczałt)

Wsparcie na realizację operacji udzielane będzie w wysokości do 2,5 mln zł na jedną operację, w formie dotacji, w postaci refundacji kosztów kwalifikowalnych, nie więcej niż:

- 100% kosztów ogólnych, przy czym koszty te mogą stanowić maksymalnie 10% pozostałych kosztów kwalifikowalnych,
- 100% kosztów badań, przy czym koszty te nie mogą ~~stanowić maksymalnie 50% kwoty pomocy na daną operację~~ przekroczyć wysokości kosztów inwestycyjnych,
- 65% kosztów inwestycji materialnych i niematerialnych, zgodnie z art. 73 rozporządzenia o Planach Strategicznych WPR oraz do 100 % w przypadku inwestycji nieprodukcyjnych.

(...)

Korekta opisu w części 8 Informacje dotyczące oceny zgodności z zasadami pomocy państwa

(...)

Wyjaśnienie dotyczące działań wspierających nieobjętych zakresem art. 42 TFUE

~~Wsparcie kierowane do przedsiębiorców będzie pomocą w ramach wyłączenia blokowego, o którym mowa w art. 19a rozporządzenia 651/2014 (GBER). Pomoc państwa udzielana w ramach wyłączenia blokowego na podstawie art. 39 rozporządzenia Komisji (UE) 2022/2472 (ABER) – Pomoc na pokrycie kosztów poniesionych przez przedsiębiorstwa uczestniczące w realizacji projektów grupy operacyjnej EPI.~~

W przypadku gdy wsparcie udzielane będzie przed notyfikowaniem/zatwierdzeniem pomocy państwa, wsparcie to będzie udzielane w formie pomocy de minimis na podstawie rozporządzenia (UE) nr 2023/2831.

Rodzaj instrumentu pomocy państwa, który należy zastosować do celów rozliczenia:

Powiadomienie ogólne rozporządzenie w sprawie wyłączeń grupowych rozporządzenie w sprawie wyłączeń grupowych w sektorze rolnym de minimis

Numer sprawy dotyczącej pomocy państwa

~~Nie dotyczy~~ SA.122263

Informacje dodatkowe:

Państwo członkowskie nie wybrało jeszcze instrumentu(-ów) i wskazało rozwiązania alternatywne. Beneficjenci nie otrzymają żadnego wsparcia przed dniem, w którym rozliczenie wybranego instrumentu staje się skuteczne Państwo członkowskie wybrało wskazany instrument, ale nie uzyskało jeszcze rozliczenia. Beneficjenci nie otrzymają żadnego wsparcia przed dniem, w którym rozliczenie staje się skuteczne.

Państwo członkowskie wybrało wskazany instrument, uzyskało rozliczenie i wskazało numer pomocy państwa do celów zgłoszenia, GBER lub ABER.

1. Uzasadnienie proponowanej zmiany:

Proponowane zmiany w części 5 Szczegółowy projekt, wymogi i warunki kwalifikowalności interwencji polegające na zmniejszeniu liczby naborów w ramach Wsparcia przygotowawczego do jednego naboru ogłoszonego w 2025 r. oraz w ramach etapu Realizacji

operacji do jednego naboru ogłoszonego w 2026 r. stanowią urealnienie harmonogramu wdrażania interwencji oraz dostosowanie go do aktualnych możliwości organizacyjnych i finansowych, jak również do rzeczywistej dynamiki tworzenia i funkcjonowania Grup Operacyjnych EPI (GO EPI).

Dotychczasowe doświadczenia z realizacji działania M16 „Współpraca” w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 (PROW 2014-2020) wskazują, że tworzenie partnerstw w formule GO EPI oraz przygotowanie operacji o charakterze innowacyjnym jest procesem złożonym i wymagającym odpowiedniego czasu. Kluczowe znaczenie ma właściwe zidentyfikowanie problemów i potrzeb rolników, zbudowanie trwałych relacji pomiędzy partnerami, ustalenie zasad współpracy oraz opracowanie spójnej i realnej koncepcji operacji. W praktyce utrzymywanie częstych, corocznych naborów nie zawsze przekłada się na zwiększenie liczby wysokiej jakości projektów, natomiast może generować istotne obciążenia organizacyjne zarówno po stronie instytucji wdrażających, jak i potencjalnych beneficjentów.

Skumulowanie naborów w formule jednorazowej – najpierw na etapie Wsparcia przygotowawczego (2025 r.), a następnie na etapie Realizacji operacji (2026 r.) – pozwoli na zapewnienie odpowiedniej sekwencyjności wsparcia oraz umożliwi utworzonym GO EPI przygotowanie dopracowanych operacji i przystąpienie do obligatoryjnego etapu ich realizacji.

Jednocześnie, mając na uwadze maksymalny termin zakończenia realizacji operacji oraz złożenia wniosku o płatność końcową, przypadający na dzień 30 czerwca 2029 r., zasadne jest takie zaplanowanie harmonogramu naborów, które zapewni beneficjentom realny i bezpieczny okres na wykonanie zaplanowanych działań, rozliczenie operacji oraz osiągnięcie zakładanych rezultatów. Ograniczenie liczby naborów do pojedynczych terminów pozwoli na zachowanie odpowiednich ram czasowych dla realizacji operacji, przy jednoczesnym zapewnieniu sprawności procesu oceny, zawierania umów i monitorowania postępu rzeczowo-finansowego.

Proponowane zmiany mają charakter organizacyjny i harmonogramowy – nie wpływają na zakres wsparcia, katalog uprawnionych beneficjentów ani podstawowe warunki dostępu do interwencji. Ich celem jest zwiększenie efektywności i jakości wdrażania instrumentu, racjonalne wykorzystanie alokacji finansowej oraz dostosowanie harmonogramu do realnych uwarunkowań wdrożeniowych, z uwzględnieniem doświadczeń z perspektywy PROW 2014–2020.

Proponowana zmiana w części 7 Forma i stawka wsparcia/kwoty/metody obliczeniowe polega na zastąpieniu odniesienia limitu kosztów badań do kwoty pomocy na operację odniesieniem do kosztów inwestycyjnych.

Dotychczasowy zapis utrudnia prawidłowe wyliczenie wysokości wsparcia, ponieważ kwota pomocy zależy od różnych poziomów intensywności dla poszczególnych kategorii kosztów. W praktyce może to prowadzić do konieczności wielokrotnego przeliczania kosztów kwalifikowalnych oraz ryzyka błędów interpretacyjnych.

Wprowadzony zapis upraszcza mechanizm wyliczania pomocy poprzez oparcie limitu kosztów badań o jednoznaczną kategorię kosztów inwestycyjnych, eliminując ryzyko powstawania zależności wzajemnych między kategoriami kosztów.

Jednocześnie zmiana nie wpływa na cel interwencji – nadal zapewnia, że projekty mają charakter wdrożeniowy, a koszty badań nie dominują nad komponentem inwestycyjnym.

Proponowana zmiana w części 8 Informacje dotyczące oceny zgodności z zasadami pomocy państwa ma związek ze zmianą przepisów dotyczących zasad pomocy państwa określoną w rozporządzeniu 2023/1315 zmieniającym rozporządzenie (UE) nr 651/2014 uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu oraz rozporządzenie (UE) 2022/2473 uznające niektóre kategorie pomocy udzielanej przedsiębiorstwom prowadzącym działalność w zakresie produkcji, przetwórstwa i wprowadzania do obrotu produktów rybołówstwa i akwakultury za zgodne z rynkiem

wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu, konieczna jest zmiana podstawy prawnej na rozporządzenie Komisji (UE) 2022/2472 (ABER), w szczególności art. 39, który został wprost dedykowany wsparciu grup operacyjnych Europejskiego Partnerstwa Innowacyjnego (EPI).

Rozporządzenie ABER ustanawia szczegółowe zasady uznawania niektórych kategorii pomocy w sektorach rolnym i leśnym oraz na obszarach wiejskich za zgodne z rynkiem wewnętrznym na podstawie art. 107 i 108 TFUE. W jego ramach przewidziano odrębne przepisy dotyczące wsparcia współpracy i projektów innowacyjnych w rolnictwie, w tym realizowanych przez grupy operacyjne EPI.

Art. 39 rozporządzenia (UE) 2022/2472 odnosi się bezpośrednio do pomocy dla projektów realizowanych przez grupy operacyjne EPI. Zakres tego artykułu odpowiada charakterowi interwencji I 13.5, której celem jest tworzenie grup operacyjnych EPI oraz opracowanie i wdrażanie innowacyjnych projektów realizowanych przez partnerstwa łączące różne podmioty systemu wiedzy i innowacji w rolnictwie (AKIS).

2. Przepis zgodnie, z którym będzie dokonana zmiana:

Art. 119 ust. 9 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2115 z dnia 2 grudnia 2021 r. ustanawiającego przepisy dotyczące wsparcia planów strategicznych sporządzanych przez państwa członkowskie w ramach wspólnej polityki rolnej (planów strategicznych WPR) i finansowanych z Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji (EFRG) i z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) oraz uchylającego rozporządzenia (UE) nr 1305/2013 i (UE) nr 1307/2013.

3. Data konsultacji z Komitetem Monitorującym PS WPR 2023-2027:

27 marca – 10 kwietnia 2026 r.

4. Oczekiwany efekt wprowadzenia zmiany:

Zgodnie z treścią powyższego uzasadnienia, efektem zmiany będzie modyfikacja zapisów PS WPR na lata 2023-2027 w zakresie interwencji I. 13.5. Zmiany mają charakter dostosowujący warunki wdrożenia interwencji, co przyczyni się do lepszego funkcjonowania mechanizmu tej interwencji.

5. Wpływ zmiany na cele i wskaźniki:

Proponowane zmiany nie będą miały wpływu na realizację zamierzonych celów interwencji 13.5 oraz zaplanowanych wskaźników rezultatu, ponieważ wynikają jedynie z konieczności uelastycznienia mechanizmu wsparcia, co przyczyni się do jego prawidłowego funkcjonowania.

6. Wpływ na plan finansowy PS WPR:

Brak wpływu na plan finansowy, ponieważ proponowane zmiany nie powodują modyfikacji zmian w planowanych kwotach jednostkowych oraz całkowitej alokacji finansowej.